

Seksueel misbruik

dr. Iva Bicanic
klinisch psycholoog

Verkrachting roept vaak stereotype beeld op:
'de man in de bosjes'

Maar de meeste daders zijn een bekende

Bron: Plan NL

PREVALENTIE
Hoe vaak komt het voor?

"Incest is thought to occur in approximately **1 in 1.1 million women**.

There is little agreement about the role of incest as a source of serious subsequent psychopathology".

Freedman & Kaplan, 1972

1988

Nel Draijer sprak met 1054 vrouwen
tussen de 20-40 jaar oud.

16% zei als kind te zijn misbruikt
door een familielid of huisgenoot.

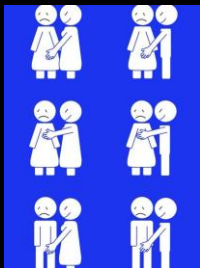
Draijer, 1988

RISICOFACTOREN & RISICOGROEPEN

14-tot 24-jarigen lopen 4x meer risico om verkrachting
mee te maken dan andere leeftijdsgroepen

Mensen met een verstandelijke beperking maken 3-5x
vaker seksueel geweld mee dan mensen zonder

Uit huis geplaatste kinderen zijn at risk voor
seksueel geweld door 'peers' of professionals

De pleger is een vrouw

- in 7% van de gevallen van kindermisbruik
- bij 1 op de 3 mannelijke slachtoffers boven de 16 jaar

Cortini, Babchishin, & Rat, 2017; De Graaf & Wijsen, 2017

"Seks is toch altijd lekker?"

- Vaak wordt geloofd dat jongens seksueel geweld als positief ervaren ('lucky boy')
- Gevolgen voor jongens worden onderschat

Studzinska & Hilton, 2017; Peterson et al., 2011

Jongens/mannen

- Meer schaamte
- Meer zwijgen
- Meer externaliserend gedrag
- Meer machogedrag
- Meer problemen rondom (seksuele) identiteit
- Meer angst om zelf dader te worden

Jongens

- wordt meer eigen schuld toegerekend
- worden er vaker op afgerekend dat ze niet hebben teruggevochten
- worden geacht assertief te zijn en zich te kunnen verzetten.

Davies & Rogers, 2006

Meeste daders zijn geen psychopaten, maar 'gewone mannen' in familie- en vriendenkring

ONTHULLING

- 1 op de 3 misbruikte mannen heeft het nooit verteld
- 1 op de 4 misbruikte vrouwen heeft het nooit verteld
- Degenen die het wel vertellen, doen dat vaak pas in de volwassenheid

“Het is niet gebeurd....”

“Het is niet gebeurd....”

rutgers.nl

Tabel 7.1.2 Pressiemethoden uitgeoefend bij seks* tegen wil (%)

	Mannen n=237	Vrouwen n=1623
Met woorden onder druk zetten	39	45
Boos worden	14	27
Misbruik van mij maken toen ik alcohol of drugs had gebruikt	12	20
Dreigen met geweld	11	13
Geweld gebruiken	14	25
Iets anders	28	25
De ander deed niets	27	18

Als je het vertelt, dan

Zwijgen vanwege dreigementen, chantage en beschuldigingen

Victim blaming, ook wel 'second rape' genoemd, kan schadelijker zijn dan de gebeurtenis(sen) zelf.

Schuld en schaamte

Bron: Dreamcatcher, 2017

Ruim de helft van 5917 slachtoffers uit 28 studies ziet de gebeurtenis niet als een verkrachting

Bron: BBC, 2016

Veel misbruikte jongens en mannen zijn onzeker over hun seksuele identiteit door eigen lichamelijke reactie en woorden van de dader

Ik stond stijf van angst, was verstijfd van schrik,
was bevroren van angst, ik stond te trillen op
mijn benen, ik kon geen woord meer
uitbrengen, ik was verlamd van schrik, ik was
aan de grond genageld, ik sluit mijn ogen
ervoor, ik schrok me dood.....

Tonic Immobility is voorspeller voor PTSS

GEVOLGEN
Is seksueel geweld schadelijk?

30-jaar longitudinale studie

Child sexual abuse was associated with increased rates of major depression, anxiety disorder, suicidal ideation, suicide attempt, alcohol dependence, and drug dependence.

Fergusson, McLeod, Horwood, 2013

Chronisch seksueel misbruik staat zelden op zichzelf. Vaak gecombineerd met affectieve verwaarlozing, geweld of mishandeling. Daarom is causaliteit moeilijk vast te leggen.

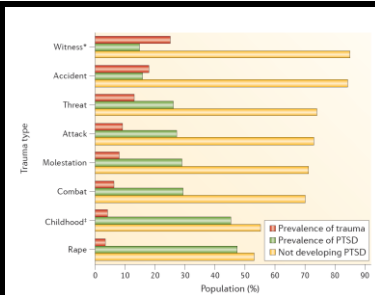
T t t T T T t T t t t t t t t t t t t t T T T
t T t T t T t t t t t t t t t t t t t t t t t
t t t t T T T t T t T T t t t t T T T t T T T
t t T T t T t T t t t t t T T T t t T t T t
t t t T

PTSS

28%-60% comorbide depressieve stoornis

24%-50% comorbide borderline persoonlijkheidsstoornis

Vergeleken met andere trauma's is risico op PTSS het hoogst na verkrachting

TABEL

Risico op blijvende posttraumatische stressstoornis hoogst na verkrachting

Trauma	Mannen (%)	Vrouwen (%)
Verkrachting	65.0	45.9
Lichamelijke mishandeling	22.3	48.5
Fysieke aanval	1.8	21.3
Oorlogsgevechten	38.8	—
Bedreiging met een wapen	1.9	32.6
Verwaarlozing	23.9	19.7
Ongeval	6.3	8.8
Natuurram্প met brand	3.7	5.44
Getuige van traumatiserende gebeurtenis	6.4	7.55

(Bron: Kessler, 1995, Trauma en levenslange PTSS)

Seksueel geweld verdubbelt kans op seksuele problemen en bekkenbodemp Problemen

Seksueel misbruikte patiënten gaan vaker naar de huisarts, worden vaker opgenomen of geopereerd en hebben vaker lichamelijke klachten, mn gynaecologische klachten, gastro-intestinale klachten, cardiopulmonale stoornissen, overgewicht en chronische pijn, vooral hoofdpijn.

Stress van ouder(s) na trauma voorspelt PTSS bij hun kind

REVICTIMISATIE

Meta-analyse van 80 studies over revictimisatie: bijna de helft van de kinderen (48%) die seksueel misbruik in de kindertijd meemaakt, gaat in de toekomst weer slachtoffer van seksueel geweld worden

(Walker et al, 2017)

Eerder seksueel misbruik = risicofactor voor seksueel geweld

Aasved & Long, 2011; Arata, 2000, 2002; Barnes et al., 2009; Bransen et al., 2013; Breitenbecher, 2001; Classen et al., 2005; Fargo, 2009; Filipas & Ullman, 2006; Finkelhor et al., 2007; Hankowski et al., 2002; Jatz et al., 2010; Krahe, 2000; Lalor & Vickeyney, 2010; Maker et al., 2001; Mare et al., 2005; Messman-Moore & Brown, 2004, 2005; Messman-Moore et al., 2005, 2010; Messman-Moore & Long, 2000, 2003; Miller et al., 2007, 2011; Noll & Grych, 2011; Noll et al., 2003; Orcutt et al., 2005; Raghavan et al., 2004; Reese-Weber & Smith, 2011; Risser et al., 2006; Roodman & Clum, 2001; Santos-Iglesias & Sierra, 2012; Swanson et al., 2002; Van Bruggen et al., 2006; Walsh et al., 2007, 2013

Seksueel geweld

Stress

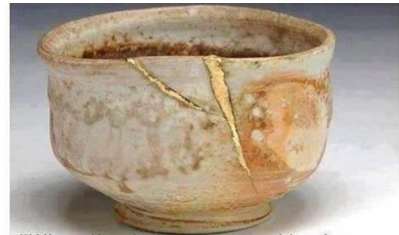
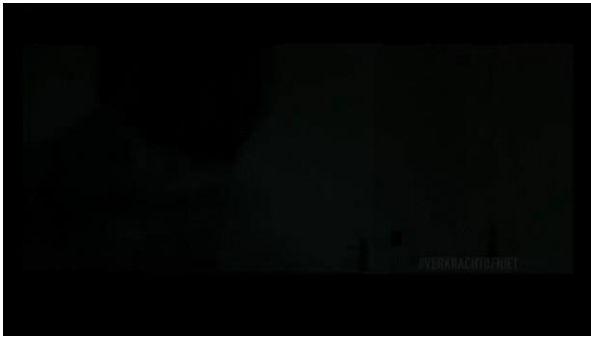
Inadequate coping

- zelfverwijt/neg zelfbeeld
- vermijden/dissociatie
- PTSS
- drank/drugs
- seksueel risicogedrag

Seksueel geweld

PTSS

"When the Japanese mend broken objects, they aggrandize the damage by filling the cracks with gold. They believe that when something's suffered damage and has a history it becomes more beautiful."